

RELACIÓ BIOGRÀFICA DELS NOMS PROPOSATS PER LA COMISSIÓ NOMENCLÀTOR

Antonia Vilà Tura

Mestra a càrrec de l'escola de nenes de Sant Pau, documentada entre 1908 i 1913, es va jubilar el 1918. En aquell moment, va renunciar a part del seu sou per tenir una auxiliar, per tal d'atendre a les nenes que hi havia, encara que es queixava que moltes no hi anaven perquè les feines del camp eren més importants. Per això, convidà a l'Ajuntament per tal que veiessin la seva tasca i les mancances existent a l'edifici per aconseguir que ho arreglessin.

Faustina Martinez Guillén (Vilanova i la Geltrú)

Mestra a Sant Pau d'Ordal, entre els anys 60 i els anys 80. Esperantista activa, va col·laborar també amb el Sr. Lluís Hernández, en publicacions i activitats esperantistes; i en el premi Klara Silbernik, de reconeixement a les dones dels esperantistes.

Teresa Massana Ráfols (Sant Pau d'Ordal, 1924-2021)

Filla d'Antoni Massana, masover del Maset. Es va casar amb Lluís Hernández Yzal, farmacèutic que va obrir la farmàcia a Sant Pau. La Teresa ajudava a la farmàcia per tal que el Lluís pogués treballar en organitzar l'arxiu de publicacions esperantistes, i assistir als congressos d'Esperanto. Va inspirar i rebre el Premi Klara Silbernik al Congrés de València de 1993.

Geralda de Codines (1275-1340)

Era una sanadora que va ser acusada de fer sortilegis i ser endevina. La primera notícia que tenim d'ella és del 1303: el bisbe de Barcelona, Ponç de Gualba, fa una visita pastoral a Lavern on li comuniquen que moltes persones van a consultar a Geralda "Divinatrix de parrochia de Subirats".

Remei Vendrell Vendrell

Mestra de l'escola de Can Cartró, documentada als anys 60. Esperantista, a través de Pere Esteve Roca va col·laborar fent classes d'esperanto a Can Cartró, la qual cosa va permetre la creació d'un grup esperantista en aquest nucli.

Joaquima Guillamet Pagès

Mestra de l'escola de Lavern als anys 60.

Aurèlia Parellada i Isaac

Documentada a les primeres dècades del segle XX a Ordal, propietària de Can Parellada. Va participar activament de la vida cultural al poble, com a mecenes i va donar els terrenys per tal que a partir de 1905 es poguessin començar les obres del nou temple de Sant Esteve d'Ordal, la que serà parròquia a partir de 1963; així com els terrenys on es va construir l'Ateneu Ordalenc.

Maria Canals Pujols (Molins de Rei, 1920-El Pago, 2000)

Filla i neta de poetes. Va venir a viure al Pago quan es va casar. Va fer de mestra. El Premi literari convocat cada any per l'Ajuntament de Molins de Rei porta el nom de la seva mare, Montserrat Pujol. Va guanyar diversos certàmens literaris, com el de la Festa del Most de La Múnia (1968) o el XVI certamen literari Rafael Sari de l'Alguer (1999) pel conte infantil "Faula il·lusòria". Va escriure els versos de l'aUCA de la inauguració del baixador de Lavern el 1958, els goigs de sant Pau i els de Sant Serapi a la parròquia de Sant Pau d'Ordal. Va col·laborar també amb el programa de mà de l'aplec de la Font Santa i en una ocasió va ser la pregonera de la Festa Major de Sant Pau d'Ordal.

Germana Josefina Olivella i Canals

Filla de Salvador Olivella i Maria Canals, de Can Bas. Va professar la seva vocació com a religiosa benedictina a la comunitat de Sant Pere de les Puel·les (Barcelona). Amb l'impuls de recuperació del Castell a partir de 1972, per part de Mn. Josep Raventós, va demanar permís per professar-la a Subirats. Atenia als hostes que volien fer estada al Castell, així com oferir una visita al conjunt monumental.

Maria Sadurní Rovira

Rabassaire de Can Piula de Lavern, apareix documentada en el procés judicial contra els rabassaires que es van mobilitzar durant els fets dels avellaners de Can Bas. Es dedicava a l'agricultura. L'estiu de 1934 els rabassaires tallaven el telèfon de Can Bas i l'octubre d'aquell any van protestar davant la casa. La guàrdia civil va dispersar la mobilització i hi van haver alguns ferits i detinguts, entre els quals Maria Sadurní.

Lucrècia Gralla i de Moncada

Senyora de Subirats i d'Esponella (Pla de l'Estany). Filla de Francesc Gralla i Desplà, i Jerònima d'Hostalric. Es va casar amb Francesc de Montcada i Cardona, comte i Marquès d'Aitona. Va haver d'afrontar un judici en el qual els veïns i veïnes de Subirats, també els de Sant Sadurní, van obligar-la a vendre de nou a la Corona, el castell i els drets feudals. Només va poder

conservar el dret a cobrar el delme. A partir d'aquest judici de 1568, la Casa del Comú (Ajuntament) de Subirats pren el poder local, en mans de les famílies de les masies i cases fortes del municipi.

Mercè Fortuny Folchi

Propietària de Torre Ramona o Palau Gralla, pubilla dels Fortuny, es va casar amb Lluís Bori i Parellada de Torrelavit. Va preservar el Palau Gralla i facilitar que el 1988, fos declarat Bé Cultural d'Interès Nacional.

Adelina Cervera Ferrer (El Ballestar-Baix Maestrat-, 1931)

Va venir a Subirats, amb la seva família a collir raïms a Can Rigol, els Casots, on va conèixer el Pere, amb qui es va casar. No va poder anar a l'escola fins als 12-13 anys, per la guerra. Des de petita que li ha agradat molt escriure, i conserva molts poemes escrits per ella.

Lesley Yendell (Sunset-Anglaterra-, 1959-Lavern, 2020)

Va rebre una beca per estudiar a la Universitat de Barcelona el 1982, moment en què va descobrir el Penedès, on va venir el 1989 a Subirats. Al municipi va transformar una nau en un espai creatiu pels artistes locals. Organitzadora d'exposicions, despuntà en el món de l'art, posant al centre de la seva creació els objectes més quotidians.

Maria Canals Déu

Nascuda a Molins de Rei i casada amb Francesc Olivella Valls, propietari de Can Bas. Va deixar un testimoni dels fets que es produïren a Lavern, al municipi i a Catalunya entre els anys 1931 i el 1936, en el context de la II República i la Guerra civil, especialment entorn als fets dels avellaners i dels rabassaires enfrontats a l'amo de Can Bas.

Dolors Serra López

Mestra del Rebato, entre 1932 i 1933. Represaliada per exaltar la república i criticar al Franquisme, va ser allunyada de la professió durant cinc anys. També va fer classes nocturnes a adults que no sabien ni llegir ni escriure.

Teresa Barrio Pagès

Mestra de Can Batista, filla de Barcelona, ensenya als nens i nenes de Can Batista i de les masies dels voltant. Va cessar el 31/08/1968, per concurs de trasllats i va marxar a Barcelona. Es va ocupar de negociar amb els propietaris de Cal Ramon per tal que l'Ajuntament els hi comprés uns terrenys per construir l'escola. Actualment és el local social del poble.